

Załącznik nr 1 do pisma z dnia 21 stycznia 2016 r.

Propozycje poprawek do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii¹ z dnia 24 sierpnia 2015 r.²

W ocenie Sekretariatu Ruchu „Więcej niż energia”, w projekcie z dnia 24 sierpnia 2015 r. należałoby wprowadzić następujące zmiany:

I. W art. 1 przed pkt 1 proponuje się dodanie pkt 0–0b³ w brzmieniu:

>> 0) w art. 2 po pkt 33 dodaje się pkt 33a w brzmieniu:

„33a) taryfa – taryfa w rozumieniu ustawy – Prawo energetyczne;” <<

Uzasadnienie:

Propozycja, o której mowa w art. 1 pkt 0, ma na celu wprowadzenie do słowniczka ustawowego ustawy o OZE definicji pojęcia: „taryfa”. Pojęcie to zostało użyte w proponowanych przepisach z zakresu systemów wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w mikroinstalacjach.⁴ Definicja taryfy odsyła do odpowiedniej definicji legalnej, zawartej w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.⁵

>> 0a) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. 1. Wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji, będący:

1) osobą fizyczną;

1 Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 478, z późn. zm.) (dalej jako: „ustawa o OZE”).

2 Dalej jako: „projekt z dnia 24 sierpnia 2015 r.” lub: „projekt”. Treść projektu dostępna pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12272506/12290027/12290028/dokument183518.pdf> (odczyt z dnia 16 stycznia 2016 r.).

3 Zaproponowana numeracja ma charakter roboczy. W istocie pkt 0-0b powinny stać się – odpowiednio – pkt 1-3, co skutkowałoby koniecznością odpowiednich zmian w numeracji poszczególnych pkt zawartych w art. 1 projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r.

4 Por. proponowane zmiany w art. 41 ustawy o OZE oraz proponowane, nowo dodane art. 41a-41b tejże ustawy.

5 Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm. (dalej jako: Prawo energetyczne”).

2) osobą prawną, jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną lub jednostką sektora finansów publicznych, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.), niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej”

– który wytwarza energię elektryczną w celu jej zużycia na własne potrzeby lub w celu jej sprzedaży, może sprzedać energię elektryczną wytworzoną przez niego w mikroinstalacji i wprowadzoną do sieci dystrybucyjnej.”; <<

Uzasadnienie:

Propozycja, o której mowa w art. 1 pkt 0a ma na celu rozszerzenie zakresu podmiotowego wytwórcy energii elektrycznej w mikroinstalacji, który nie byłby obowiązany do prowadzenia działalności w zakresie mikro-generacji i sprzedaży energii elektrycznej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej⁶. W aktualnym stanie prawnym, zgodnie z literalnym brzmieniem art. 4 ust. 1 ustawy o OZE, takim wytwórcą może być wyłącznie osoba fizyczna niewykonująca (w domyśle – żadnej) działalności gospodarczej. Ponadto, z mechanizmów wsparcia w postaci tzw. net-meteringu albo taryf gwarantowanych, regulowanych w obecnym art. 41 ustawy o OZE, może skorzystać, poza ww. wytwórcą, tylko przedsiębiorca w rozumieniu u.s.d.g.. Tymczasem w obrocie prawnym funkcjonuje szereg podmiotów, które nie są osobami fizycznymi, a jednocześnie nie mogą uzyskać statusu przedsiębiorcy w rozumieniu ww. ustawy (zwłaszcza jednostki budżetowe, o których mowa w art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷, w szczególności szkoły publiczne). Ponadto istnieje szereg podmiotów prawa (np. organizacje społeczne), w przypadku których – choć, teoretycznie, mają one możliwość prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu u.s.d.g. – rejestrowanie działalności gospodarczej wyłącznie w celu sprzedawania do sieci dystrybucyjnej niewielkich ilości energii elektrycznej wydaje się być nieuzasadnione.

W związku z powyższym proponuje się zmianę brzmienia art. 4 ust. 1 ustawy o OZE, tak aby przepis ten obejmował zakresem swego zastosowania:

1. wszystkie osoby fizyczne, także te prowadzące działalność gospodarczą, ale w innym, niezwiązanym z szeroko rozumianą energetyką, zakresie (oczywiście dana osoba miałaby wówczas swobodę wyboru w przedmiocie, czy chciałaby prowadzić tzw. działalność prosumencką na podstawie art. 4 ustawy o OZE, czy też jako sformalizowaną działalność gospodarczą); oraz
2. osoby prawne, jednostki organizacyjne niebędące osobą prawną, którym odrębna ustawa

⁶ Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm. (dalej jako: „u.s.d.g.”).

⁷ Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm. (dalej jako: „ustawa o finansach publicznych”).

przyznaje zdolność prawną (tzw. ułomne osoby prawne) lub jednostki sektora finansów publicznych, o których mowa w ustawie o finansach publicznych (w tym zwłaszcza ww. jednostki budżetowe), ale tylko w przypadku, gdy dany podmiot faktycznie nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu u.s.d.g. – jeżeli zatem prowadziłyby on ówczas albo zaczął prowadzić działalność gospodarczą w innym zakresie, wówczas również działalność w zakresie wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji musiałaby być prowadzona w oparciu o przepisy tejże ustawy.

Proponowane rozwiązanie ma na celu zapewnienie możliwości jak najszerszej partycypacji w sektorze wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz zagwarantowanie każdemu odbiorcy energii elektrycznej prawa do jednoczesnego mikro-wytwarzania tej energii na podobnych zasadach. Skutkiem wprowadzenia proponowanej zmiany byłoby więc zniesienie, istniejącej w aktualnym stanie prawnym, normatywnej dyskryminacji różnych kategorii podmiotów, będących odbiorcami energii elektrycznej na małą lub bardzo małą skalę, ale niebędących, sensu stricto, konsumentami. Należy przy tym zwrócić uwagę, iż, zgodnie z art. 13 ust. 5 dyrektywy PE i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE, Państwa Członkowskie UE mają obowiązek zapewnić, żeby to właśnie budynki publiczne odgrywały rolę „przykładów do naśladowania” w kontekście wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych.⁸ Rozszerzenie definicji z art. 4 ust. 1 ustawy o OZE w proponowany sposób pomoże Państwu Członkowskiemu osiągnąć cele dyrektywy OZE w sposób ekonomicznie zoptymalizowany (zob. poniżej).

Zmiana w końcowej (po myślinku) części propozycji nowego brzmienia art. 4 ust. 1 ustawy o OZE związana jest z proponowanym, normatywnym rozdzieleniem mechanizmów (systemów) wsparcia w postaci net-meteringu oraz taryf gwarantowanych i ma na celu uniknięcie, ewentualnych, przyszłych wątpliwości interpretacyjnych w zakresie zasad rozliczeń wytwórców nieprowadzących działalności gospodarczej ze sprzedawcą zobowiązanym (szczegóły zob. poniżej). Zatem, proponuje się zmianę redakcji przedmiotowego przepisu w taki sposób, aby działalności gospodarczej w rozumieniu u.s.d.g. nie stanowiła działalność wyłącznie w wytwarzania i sprzedaży – przez wytwórcę, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy OZE – energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji, która to energia byłaby wytwarzana, alternatywnie, w celu jej zużycia na własne potrzeby lub w celu sprzedaży tej energii do sieci dystrybucyjnej (zwłaszcza w systemie taryf gwarantowanych).

>> 0b) w art. 5:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji, będący:

⁸ Dz. U. UE L z 2009 r. poz. 140, s. 16, z późn. zm. (dalej jako: „dyrektywa OZE”).

1) podmiotem, o którym mowa w art. 4 ust. 1;

2) przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

– pisemnie informuje operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do którego sieci ma zostać przyłączona mikroinstalacja, o terminie przyłączenia mikroinstalacji, jej planowanej lokalizacji oraz o rodzaju tej mikroinstalacji i jej mocy zainstalowanej elektrycznej, a także o kosztach zakupu i instalacji tej mikroinstalacji oraz o deklarowanym przez producenta stopniu wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej tej mikroinstalacji, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego przyłączenia mikroinstalacji do sieci operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Informacje, o których mowa w ust. 1 lub 2, mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”; <<

Uzasadnienie:

Zmiana, o której mowa w proponowanym art. 1 pkt 0b lit. a rozszerza katalog obowiązków informacyjnych (przyszłych) wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji, których są oni obowiązani dopełnić wobec operatora systemu dystrybucyjnego (OSD) przed przyłączeniem mikroinstalacji do sieci. Proponuje się, aby dodatkowe informacje przekazywane OSD obejmowały: cenę zakupu oraz koszt instalacji danej mikroinstalacji, jak również wartość deklarowanego przez producenta tejże mikroinstalacji stopnia wykorzystania jej mocy zainstalowanej. Niniejsza zmiana jest związana z zaproponowanym w niniejszych uwagach nowym modelem funkcjonowania systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych, który będzie oparty o możliwie najbardziej transparentne kryteria. Celem wprowadzenia przedmiotowej zmiany jest zapewnienie możliwości pozyskiwania przez odpowiednie organy władzy publicznej wiarygodnych danych rynkowych dotyczących sektora mikroinstalacji OZE. Ujęte w sposób zbiorczy oraz uśrednione informacje w ww. zakresie byłyby bowiem przekazywane przez OSD Prezesowi URE w kwartalnym sprawozdaniu, o którym mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o OZE, które to sprawozdanie jest zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej URE, a następnie – stanowiłyby dane wyjściowe do określania przez ministra właściwego do spraw energii nowych stawek taryf gwarantowanych (szczegóły zob. poniżej).

Zmiana, o której mowa w proponowanym art. 1 pkt 0b lit. b sprowadza się do jednoznacznego wskazania, że wszystkie obowiązki informacyjne, zarówno przyszłych, jak i prowadzących już tzw. działalność prosumencką wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji, mogłyby być spełniane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (oczywiście, jeżeli tenże sposób komunikacji byłby preferowany przez danego wytwórcę). Przedmiotowa propozycja ma na celu zniesienie istotnej bariery o charakterze administracyjnym. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z obecnym art. 5 ust.

1 ustawy o OZE, ww. informacje mają być przez mikro-wytwórcę przekazywane „pisemnie”.

II. Proponuje się, aby art. 1 pkt 1 otrzymał następujące brzmienie:

>> 1) w art. 6 ust. 3:

a) po pkt 3 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) informacje dotyczące średnich kosztów zakupu i instalacji mikroinstalacji, o których mowa w art. 41a ust. 1, oraz średnich deklarowanych przez producentów stopniów wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej w tych mikroinstalacjach”;

b) tiret 3 otrzymuje brzmienie:

„– w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału.”; <<

Uzasadnienie:

Zmiana o której mowa w proponowanym art. 1 pkt 1 lit. a projektu stanowi konsekwencję, sygnalizowanego powyżej, postulowanego w niniejszych uwagach nowego systemu wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacjach w postaci taryf gwarantowanych, który ma się opierać o możliwie najbardziej transparentne dane rynkowe. Zgodnie z przedmiotową propozycją OSD byłoby obowiązani, na podstawie informacji dotyczących kosztów zakupu oraz instalacji mikroinstalacji, a także deklarowanych przez producentów tychże mikroinstalacji wartości stopnia wykorzystania mocy zainstalowanej, składanych przez wytwórców przed przyłączeniem mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej, do uśredniania tychże danych, a następnie – do przekazywania ich, w ramach cokuwartalnego sprawozdania, Prezesowi URE, które jest publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej URE. Rozwiązanie to wpisuje się zatem zarówno w istniejące już w ustawie o OZE mechanizmy prawne (kwartalne raportowanie), jak i w proponowany w niniejszych uwagach system wsparcia w postaci taryf gwarantowanych, których stawki miałyby być weryfikowane raz na kwartał.

Kolejna z proponowanych zmian (ww. proponowany pkt 1 lit. b) ma charakter stricte redakcyjny i stanowi konsekwencję wprowadzenia zmiany opisanej powyżej.

Skreślenie odpowiednika art. 1 pkt 1 lit. b z projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. związane jest z proponowanym zniesieniem limitów dotyczących łącznej mocy oddawanych do użytku źródeł

wytwórczych, wynoszących 300 MW mocy zainstalowanej w mikroinstalacjach o mocy do 3 kW oraz 500 MW mocy zainstalowanej w mikroinstalacjach o mocy do 10 kW, które mogłyby zostać objęte zawartym w obecnym art. 41 ustawy o OZE systemem wsparcia w postaci taryf gwarantowanych. Przedmiotowy zabieg legislacyjny ma zatem charakter stricte dostosowawczy do zasadniczej propozycji w tym zakresie.⁹

III. W art. 1 po pkt 1 proponuje się dodanie pkt 1a w brzmieniu:

>> 1a) art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. Wytwórca energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji lub wytwórca biogazu rolniczego, będący:

1) osobą fizyczną;

2) osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

– wpisany do ewidencji producentów, o których mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, który wytwarza energię elektryczną z biogazu rolniczego lub biogaz rolniczy w celu ich zużycia na własne potrzeby lub w celu ich sprzedaży, może sprzedać energię elektryczną wytworzoną przez niego z biogazu rolniczego w mikroinstalacji i wprowadzoną do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej lub niewykorzystany biogaz rolniczy wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii o rocznej wydajności nie większej niż 160 tys. m³ i wprowadzony do sieci dystrybucyjnej gazowej." <<

Uzasadnienie:

Proponowana zmiana ma na celu poszerzenie zakresu podmiotowego wytwórcy energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji lub wytwórcy biogazu rolniczego, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o OZE, którzy to wytwórcy nie byłiby obowiązani do prowadzenia działalności w ww. zakresie w oparciu o przepisy u.s.d.g., o osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobą prawną, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną (tzw. ułomne osoby prawne), wpisane do ewidencji producentów, o których mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji

⁹ Zob. poniżej, pkt VII niniejszych uwag, zawierający uzasadnienie do propozycji nowo dodanego art. 41a ustawy o OZE.

wniosków o przyznanie płatności. W przypadku osób prawnych oraz ułomnych osób prawnych proponowane rozwiązanie mogłoby znaleźć zastosowanie wyłącznie w przypadku nieprowadzenia przez te podmioty jakiegokolwiek działalności gospodarczej w rozumieniu u.s.d.g.¹⁰ Proponowane rozwiązanie koresponduje z treścią adekwatnych regulacji o charakterze podmiotowym z art. 3 pkt 2 w zw. z pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności¹¹. Pozostałe proponowane w treści art. 19 ust. 1 ustawy o OZE zmiany mają na celu ujednoczenie tego przepisu z proponowanym w niniejszych uwagach brzmieniem art. 4 ust. 1 ustawy o OZE i wynikają z postulowanego, normatywnego rozdzielenia systemów wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w mikroinstalacji w postaci net-meteringu oraz w postaci taryf gwarantowanych.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że na gruncie aktualnego, literalnego brzmienia art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o OZE – w przeciwieństwie do scharakteryzowanej powyżej treści art. 4 ust. 1 tejże ustawy – wytwarzanie i sprzedaż energii elektrycznej z biogazu rolniczego nie stanowi działalności gospodarczej także w przypadku, gdy sprzedaż tej energii nie następowałaby za pośrednictwem sieci dystrybucyjnej (a zatem, w praktyce, za pomocą linii bezpośredniej, o której mowa w art. 3 pkt 11f Prawa energetycznego). Regulację tę należy uznać za nieuzasadnioną. W związku z tym proponuje się, aby przedmiotowa działalność nie stanowiła działalności gospodarczej wyłącznie w przypadku sprzedaży energii elektrycznej sprzedawcy zobowiązanemu, tj. do sieci dystrybucyjnej.

IV. W art. 1 proponuje się skreślenie pkt 4

Uzasadnienie:

Przedmiotowa propozycja ma charakter zbieżny z rozwiązaniem opisanym w pkt II niniejszych uwag i jest ściśle związana z projektowanym zniesieniem limitów w zakresie łącznej mocy zainstalowanej w mikroinstalacjach, które mogłyby zostać objęte systemem wsparcia w postaci taryf gwarantowanych.

¹⁰ Warto zaznaczyć, że przepisów u.s.d.g. nie stosuje się do szeregu rodzajów działalności o charakterze rolniczym. Zob. art. 3 u.s.d.g.

¹¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 807, z późn. zm.

V. W art. 1 proponuje się skreślenie pkt 9

Uzasadnienie:

W art. 1 pkt 9 projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. proponuje się dodanie do ustawy o OZE przepisów art. 39a-39b, mających na celu wprowadzenie ustawowego zakazu łączenia pomocy o charakterze operacyjnym (taryfy gwarantowane) z innymi rodzajami pomocy publicznej, de facto o charakterze inwestycyjnym (dotacje), a także ustanowienie obowiązku składania Prezesowi URE przez mikro-wytwórców, którzy zamierzają skorzystać z systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych, opisanego obecnie w art. 41 ustawy o OZE, pisemnej deklaracji o zamiarze korzystania z pomocy publicznej.

Rozwiązanie, o którym mowa w projektowanym art. 39a należy uznać za zasadne, jednak – ze względu na proponowane w dalszej części niniejszych uwag całościowe uregulowanie problematyki systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych w nowo dodanym art. 41a ustawy o OZE – proponuje się umiejscowienie odpowiednika przepisu art. 39a z projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. wśród regulacji dotyczących stricte tego systemu wsparcia.

Krytycznie należy z kolei ocenić uregulowania zawarte w ww. projektowanym art. 39b ustawy o OZE. Jest to regulacja niecelowa zarówno z punktu widzenia dodatkowych, niewspółmiernych w stosunku do charakteru działalności prosumenckiej obowiązków, nałożonych na organ administracji publicznej (Prezesa URE)¹², jak i – przede wszystkim – potencjalnych mikro-wytwórców energii elektrycznej z OZE. Szczególnie kontrowersyjne wydają się postanowienia, zgodnie z którymi potencjalny prosument miałby wyliczać i przedstawiać organowi administracji publicznej przewidywaną kwotę dofinansowania w okresie trwania 15-letniego systemu wsparcia¹³, jak również sankcja w postaci braku możliwości skorzystania z systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych w przypadku złożenia Prezesowi URE „niekompletnej” deklaracji (bez wezwania zainteresowanego podmiotu do uzupełnienia braków formalnych)¹⁴. Nie sposób także abstrahować od faktu, iż zainteresowany podmiot, przed podjęciem działalności prosumenckiej, byłby obowiązany do składania, po raz kolejny, z tym że innemu organowi, dokładnie tych samych danych, dotyczących planowanej inwestycji w mikroinstalację.¹⁵ Projektowane regulacje należy zatem uznać za postanowienia, które potęgowałyby jedynie, i tak liczne, bariery administracyjno-

12 Por. krytyczne uwagi Prezesa URE w przedmiocie adekwatnych regulacji zawartych w poprzedniej wersji przedmiotowego rządowego projektu, wyrażone w piśmie z dnia 1 czerwca 2015 r. sygn. DPR-790-9(1)/2015/ASz3, dostępnym pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs/2/12272506/12290000/12290003/dokument167908.pdf> (odczyt z dnia 16 stycznia 2016 r.).

13 Por. proponowany art. 39b ust. 2 pkt 5 z projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r.

14 Por. proponowany art. 39b ust. 7 z projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r.

15 W tym przedmiocie por. katalog danych, o których mowa w proponowanym art. 39b ust. 2 z projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. z katalogiem danych wymaganych do przekazania w ramach procedury zgłoszenia przyłączenia mikroinstalacji do sieci, o którym mowa w art. 7 ust. 8d⁵ Prawa energetycznego oraz katalog de facto tożsamych informacji, które przyszły prosument musi przekazać w ramach procedury zgłoszenia mikroinstalacji operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, określony w art. 5 ust. 1 ustawy o OZE.

prawne związane prowadzeniem działalności w zakresie mikrogeneracji energii elektrycznej z OZE, a przede wszystkim – zniechęcające obywateli do podejmowania decyzji co do jej podjęcia.

VI. Proponuje się, aby art. 1 pkt 10 otrzymał następujące brzmienie:

>> 10) w art. 41:

a) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Z zastrzeżeniem przepisów wydanych na podstawie art. 41a ust. 5 cena zakupu energii elektrycznej, o której mowa w ust. 1, stanowi równowartość średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w poprzednim kwartale ogłoszonej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18a ustawy - Prawo energetyczne.”,

b) po ust. 14 dodaje się ust. 14a w brzmieniu:

„14a. W przypadku gdy wytwórca, o którym mowa w ust. 1, jest zaliczony do grupy taryfowej w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 46 ust. 3 i 4 ustawy – Prawo energetyczne, w której liczba rozliczeniowych stref czasowych jest większa niż jeden, przy rozliczeniu, o którym mowa w ust. 14, uwzględnia się podział na strefy czasowe.”,

c) uchyla się ust. 9-13, 15-18 i 20; <<

Uzasadnienie:

Na gruncie aktualnego stanu prawnego normatywne podstawy systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych zostały umiejscowione w tej samej jednostce redakcyjnej, co system net-meteringu, tj. w art. 41 ustawy o OZE. Sytuacja ta generuje zasadnicze wątpliwości co do warunków rozliczeń pomiędzy mikro-wytwórcą, a sprzedawcą zobowiązanym, a jej konsekwencją jest, w szczególności, interpretacja sprzeczna z intencjami projektodawców systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych (zob. poniżej). W szczególności wątpliwe jest, czy określone w aktualnie obowiązującym brzmieniu art. 41 ust. 10 i 15 ustawy o OZE stałe ceny jednostkowe, po których sprzedawca zobowiązany jest obowiązywać do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji o mocy, odpowiednio, do 3 kW oraz do 10 kW, we wskazanych w tych przepisach technologiach, przysługują za cały wolumen energii elektrycznej wprowadzonej do sieci

dystrybucyjnej, czy też wyłącznie za zbilansowane nadwyżki energii wprowadzonej do sieci nad energią pobraną z tej sieci. Przyjęcie drugiej z ww. interpretacji w niekorzystny sposób rzutuje na opłacalność inwestycji w mikroinstalację (przy czym należy zauważyć, że taka interpretacja może zostać wyprowadzona z literalnego brzmienia oraz relacji poszczególnych przepisów umiejscowionych w obecnym art. 41 ustawy o OZE). W szczególności, mając na uwadze standardowy profil zużycia energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, gdzie 34% energii wytworzonej w mikroinstalacji jest konsumowane na własny użytek, 66% energii elektrycznej jest wprowadzane do sieci dystrybucyjnej, a 66% tej energii jest pobierane z tej sieci¹⁶, należy zauważyć, że w takiej sytuacji dany mikro-wytwórca nie otrzymałby w ogóle taryfy gwarantowanej, a jednocześnie byłby obowiązany do zapłaty opłaty dystrybucyjnej za większość konsumowanej przez siebie energii.¹⁷ Jednocześnie wytwórcy mający zostać objęci mechanizmem taryf gwarantowanych nie mogą skorzystać z dotacji inwestycyjnej.

Niekorzystna dla potencjalnych prosumentów wykładnia przepisów mających składać się na mechanizm taryf gwarantowanych, który znajduje się w obecnej wersji art. 41 ustawy o OZE, zdaje się być powielana przez krajowe organy w dokumentach przesłanych Komisji Europejskiej (KE) w ramach dokonanej w drugiej połowie listopada 2015 r. notyfikacji wszystkich zawartych w ustawie o OZE systemów wsparcia, w celu zbadania ich zgodności z unijnym prawem pomocy publicznej.¹⁸ Tymczasem system wsparcia dla najsłabszych uczestników rynku energii elektrycznej, jakimi są prosumenci, powinien cechować się, przede wszystkim, przejrzystością oraz brakiem ryzyka finansowego (w tym przedmiocie zob. poniżej), za co odpowiedzialność spoczywa po stronie odpowiednich instytucji państwowych. Konieczne jest w tym miejscu zwrócenie uwagi na fakt, że w kilkudziesięciu krajach na świecie (w tym w większości krajów UE) funkcjonuje system taryf gwarantowanych, przysługujących za całość zaoferowanej energii elektrycznej wprowadzonej do sieci. W ocenie projektodawcy w ustawie o OZE powinno się zatem znaleźć doprecyzowanie zmierzające do wprowadzenia w Polsce systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych, opartego na założeniach, które, z powodzeniem, funkcjonują zwłaszcza w państwach zachodnich¹⁹. W istocie, zgodnie z interpretacją prezentowaną przez polskie władze, system wsparcia określony w obecnym brzmieniu art. 41 ust. 10-13 oraz 15-18 ustawy o OZE, nie może zostać uznany za mechanizm taryf gwarantowanych, a jedynie za kwalifikowaną postać net-meteringu.

16 Założenia: mikroinstalacja fotowoltaiczna o mocy zainstalowanej 3kW, roczne wytwarzanie energii elektrycznej na poziomie 2772 kWh oraz autokonsumpcja tej energii na poziomie 953 kWh. Por. Instytut Energetyki Odnawialnej, Analiza rzeczywistych korzyści wynikających z proponowanych przez rząd mechanizmów wsparcia dla prosumentów, Warszawa 2014.

17 Por. interpretację przepisów art. 41 ustawy o OZE zawartą w odpowiedzi Departamentu Energetyki Odnawialnej Ministerstwa Gospodarki dla Fundacji WWF Polska z dnia 6 listopada 2015 r. sygn. DEO-I-0780-82/1/15 L.dz. DEO/1546/15, s. 2-3.

18 Władze polskie poinformowały bowiem KE, że (cyt.): „w ramach systemu taryf gwarantowanych obowiązuje tzw. net-metering. Oznacza to, że taryfa gwarantowana przysługuje jedynie za wolumen energii elektrycznej wprowadzonej do sieci, stanowiący nadwyżkę ponad zużycie energii elektrycznej z danej instalacji na własne potrzeby.”. Por. zał. nr 1 do dokumentacji notyfikacyjnej odnoszącej się do pomocy publicznej udzielanej na podstawie ustawy z dnia 20 lutego o odnawialnych źródłach energii, Warszawa, 16 listopada 2015 r., s. 16/45, pkt 62. Należy zauważyć, że akurat taka interpretacja zasad rozliczeń w systemie taryf gwarantowanych nie jest możliwa do wyprowadzenia z przepisów ustawy o OZE, a zwłaszcza z jej art. 41 ust. 14.

19 Porównania systemów wsparcia w krajach europejskich można dokonać korzystając z serwisu zainicjowanego przez Komisję Europejską: <http://www.res-legal.eu/>

Jednocześnie dokumenty przekazywane KE w ramach notyfikacji ustawy o OZE sugerują, że taryfy gwarantowane dla mikroinstalacji zostały oszacowane na podstawie uśrednionych kosztów wytwarzania energii (ang. LCOE – levelized cost of energy).²⁰ Świadczyłyby to o przyjęciu prawidłowej metodologii określania stawek taryf gwarantowanych. Jednakże, w kalkulacjach nie przedstawiono algorytmu ukazującego faktyczny poziom wsparcia (albo jego brak) w sytuacji, w której taryfy gwarantowane miałyby obowiązywać wyłącznie za zbilansowane nadwyżki energii elektrycznej wprowadzonej do sieci z energią pobraną z tej sieci. Nie sposób przejść również obojętnie wobec faktu, iż odmienne zasady kalkulacji zostały przedstawione w dniu 4 listopada 2015 r. KE²¹ oraz w dniu 6 listopada 2015 r. w ramach korespondencji z Fundacją WWF Polska²².

W związku z powyższym, proponuje się zmianę redakcji art. 1 pkt 10 z projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. (mającego nowelizować art. 41 ustawy o OZE) w taki sposób, aby uchylić wszystkie znajdujące się w nim przepisy odnoszące się do systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych i umiejscowienie ich w nowo dodanej jednostce redakcyjnej – art. 41a ustawy o OZE (zob. poniżej).

Ponadto proponuje się, sygnalizowane już powyżej, zniesienie limitów w zakresie łącznej mocy oddawanych do użytku źródeł wytwórczych, wynoszących 300 MW mocy zainstalowanej w mikroinstalacjach o mocy do 3 kW oraz 500 MW mocy zainstalowanej w mikroinstalacjach o mocy do 10 kW, które mogłyby zostać objęte taryfami gwarantowanymi. Należy bowiem wskazać, że zgodnie z najnowszymi szacunkami Instytutu Energii Odnawialnej, w Polsce, do 2030 r. – przy prawidłowo zaprojektowanych systemach wsparcia – istnieje realny potencjał rozwoju 1,8 mln mikroinstalacji OZE wytwarzających energię elektryczną, o łącznej mocy zainstalowanej ok. 16 GW, mogących współpracować z krajowym systemem elektroenergetycznym.²³ Maksymalna, przyjęta w ustawie o OZE łączna moc zainstalowana w mikroinstalacjach, mających zostać objętych mechanizmem taryf gwarantowanych (w sumie 800 MW) przekładać by się miała na ok. 200 tys. mikroinstalacji²⁴, a zatem ok. 11% faktycznego potencjału. Utrzymanie przedmiotowych restrykcji jest zatem niezasadne. Co więcej, jest to podejście niespójne z długoterminową polityką klimatyczno-energetyczną, przyjętą w ramach Unii Europejskiej, która przewiduje wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w miksie energetycznym UE do roku 2030.²⁵ Konieczność długoterminowej polityki klimatycznej, w tym rozwoju energetyki odnawialnej, została również potwierdzona porozumieniem Państw-Stron Konwencji Klimatycznej, zawartym w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r.²⁶

Należy także zauważyć, że zagregowany poziom wsparcia dla mikroinstalacji, które mogłyby zostać

20 Por. UOKiK, pismo z dnia 4 listopada 2015 r., sygn. DDO-550-4(67)/13/ES/AKL, DDO-550-10(91)/13/ES/AKL, DDO-561-3(40)/14/ES/AKL, DDO-550-4(12)/15/ES/AKL, s. 18-20.

21 Tamże.

22 Por. pismo wskazane w przypisie nr 17.

23 Por. Instytut Energetyki Odnawialnej, Krajowy Plan Rozwoju Mikroinstalacji Odnawialnych Źródeł Energii do roku 2030, Warszawa, listopad 2015, s. 56.

24 Por. OSR do projektu z dnia 24 listopada 2015 r., s. 2.

25 Ustalenia te przewidują wzrost udziału energii z OZE w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. do 27%. Por. Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 23 października 2014 r. ws. ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030.

26 Tekst porozumienia w jęz. angielskim dostępny jest pod adresem: <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf> (odczyt z dnia 16 stycznia 2016 r.).

objęte systemem wsparcia w postaci taryf gwarantowanych, może być kontrolowany za pomocą innych, przewidzianych już w obecnym brzmieniu ustawy o OZE, instrumentów prawnych. Zgodnie bowiem z art. 41 ust. 13 oraz 18 tej ustawy, ministrowi właściwemu do spraw energii została przyznana kompetencja do określenia, w drodze rozporządzenia, nowych cen zakupu energii elektrycznej w systemie wsparcia w postaci taryf gwarantowanych. Dynamika przyrostu liczby mikroinstalacji w krajowym systemie elektroenergetycznym jest natomiast nierozzerwalnie związana z wysokością stawek tychże taryf. Zatem, utrzymanie górnych pułapów w zakresie łącznej mocy zainstalowanej w mikroinstalacjach mogących funkcjonować w systemie taryf gwarantowanych wydaje się być zbędne z punktu widzenia kontroli zagregowanej wysokości pomocy publicznej przeznaczonej na mikrogenerację.

Jednocześnie należy zasygnalizować, że okres obowiązywania systemu taryf gwarantowanych nie powinien kończyć się w 2035 r., ponieważ przewiduje się, że systemy mikro-OZE osiągną tzw. retail-parity dopiero ok. 2025 r. Skoro taryfy gwarantowane powinny obowiązywać przez 15 lat od daty przyłączenia danej mikroinstalacji do sieci, co ogranicza możliwość wspierania prosumentów po 2020 r., proponuje się rozważenie przedłużenia okresu obowiązywania systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych.

Ponadto, jako barierę dla rozwoju energetyki obywatelskiej, a także barierę dla rozwoju technologicznego, należy ocenić regulację zawartą w proponowanym w projekcie z dnia 24 sierpnia 2015 r. art. 41 ust. 2a ustawy o OZE, zgodnie z którą sprzedawca zobowiązany mógłby dokonywać zakupu wyłącznie sztywno określonej w samej ustawie ilości energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji objętej systemem wsparcia w postaci taryf gwarantowanych. Należy przy tym zaznaczyć, że zaproponowane w rządowym projekcie wartości kWh/kW/rok, wytworzonych w danym rodzaju mikroinstalacji, zostały określone poniżej nawet aktualnego stanu technologicznego, nie wspominając już o dynamicznym i stałym wzroście wydajności nowych instalacji OZE.²⁷ Sytuacji tej nie rekompensuje postanowienie zawarte w proponowanym art. 41a ust. 2b projektu, na podstawie którego minister właściwy do spraw gospodarki (energii) byłby upoważniony do zwiększenia ww. wartości. Proponuje się zatem skreślenie przedmiotowych regulacji i zastąpienie ich innym mechanizmem, zgodnie z którym każdy wytwórca zamierzający skorzystać z systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych byłby obowiązany do złożenia sprzedawcy zobowiązanemu oświadczenia w przedmiocie deklarowanego przez producenta danej mikroinstalacji stopnia wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej tej mikroinstalacji (zob. poniżej). Rozwiązanie to jest, przede wszystkim, znacznie bardziej elastyczne aniżeli mechanizm zaproponowany w projekcie z dnia 14 sierpnia 2015 r., biorąc pod uwagę dynamiczny rozwój technologiczny w sektorze mikroinstalacji.

Zmianę redakcyjną zawartą w propozycji nowego brzmienia art. 41 ust. 8, sprowadzającą się do zmiany zwrotu: „100% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej” na „równowartość” tej ceny, należy uznać za zasadną. Konieczne jest uwzględnienie w proponowanej treści art. 41 ust. 8 nowych regulacji w zakresie taryf gwarantowanych (zastrzeżenie na początku przedmiotowego przepisu; szerzej w tym przedmiocie zob. poniżej).

27 Por. NREL, Research Cell Efficiency: http://www.nrel.gov/ncpv/images/efficiency_chart.jpg (odczyt z dnia 17 stycznia 2016 r.).

Ponadto, w związku z pojawiającymi się wątpliwościami interpretacyjnymi²⁸, proponuje się wprowadzenie do ustawy o OZE wyraźnego zastrzeżenia, zgodnie z którym, wytwórca energii elektrycznej w mikroinstalacji może – występując w roli odbiorcy energii – korzystać z innej taryfy niż jednostrefowa. Zmiana ta została przewidziana w nowo dodanym art. 41 ust. 14a, który stanowi, że w sytuacji, gdy ww. wytwórca jest zaliczony do grupy taryfowej w rozumieniu odpowiednich przepisów wydanych na podstawie art. 46 ust. 3 i 4 Prawa energetycznego (tj. tzw. rozporządzenia taryfowego²⁹), w której liczba rozliczeniowych stref czasowych jest większa niż jeden, przy półrocznym rozliczeniu w ramach net-meteringu uwzględnia się podział na te strefy czasowe. Adekwatne rozwiązanie legislacyjne zostało zaproponowane w nowej jednostce redakcyjnej dotyczącej taryf gwarantowanych (zob. poniżej).

Wreszcie, należy zgodzić się z proponowanymi w rządowym projekcie z dnia 24 sierpnia 2015 r. art. 41 ust. 9-9b ustawy o OZE rozwiązaniami dotyczącymi precyzyjnego uregulowania kwestii związanych z odpowiedzialnością sprzedawcy zobowiązanego za bilansowanie handlowe energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji. W związku jednak z propozycją normatywnego rozdzielenia systemów wsparcia w postaci net-meteringu oraz taryf gwarantowanych, proponuje się przeniesienie ich do odrębnego, nowo dodanego art. 41b ustawy o OZE, tak aby regulacje te mogły się odnosić do mikroinstalacji funkcjonujących w obydwu ww. systemach wsparcia (zob. poniżej).

VII. W art. 1 po pkt 10 proponuje się dodanie pkt 10a w brzmieniu:

>> 10a) po art. 41 dodaje się art. 41a-41b w brzmieniu:

„Art. 41a. 1. Z uwzględnieniem art. 80 ust. 9, sprzedawca zobowiązany jest obowiązywać do zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej przez wytwórcę, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lub w art. 19 ust. 1 albo będącego przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w mikroinstalacji, z której energia elektryczna została wytworzona i wprowadzona do sieci dystrybucyjnej po raz pierwszy po dniu wejścia w życie rozdziału 4, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej:

1) nie większej niż 3 kW, wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej:

a) energię promieniowania słonecznego,

b) energię wiatru na lądzie;

28 Zob. <http://gramzielone.pl/trendy/17963/net-metering-i-taryfa-g12-jak-beda-rozliczac-sie-dwustrefowi-prosumenci> (odczyt z dnia 16 stycznia 2016 r.).

29 Obecnie jest to rozporządzenie ministra gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1200).

c) hydroenergię;

2) większej niż 3 kW i nie większej niż 10 kW, wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej:

a) biogaz rolniczy,

b) biogaz pozyskany z oczyszczalni ścieków,

c) biogaz pozyskany ze składowisk odpadów,

d) energię promieniowania słonecznego,

e) energię wiatru na lądzie,

f) hydroenergię.

2. Warunkiem dokonania przez danego sprzedawcę zobowiązanego zakupu energii elektrycznej, o której mowa w ust. 1, jest wprowadzenie tej energii do sieci dystrybucyjnej.

3. Sprzedawca zobowiązany ma obowiązek zakupu całości oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji, o której mowa w ust. 1, przez okres kolejnych 15 lat, liczony od dnia, w którym energia wytworzona w mikroinstalacji została wprowadzona po raz pierwszy do sieci dystrybucyjnej.

4. Sprzedawca zobowiązany dokonuje w danym roku kalendarzowym zakupu energii elektrycznej wytworzonej w danej mikroinstalacji wyłącznie w ilości nie większej niż średnia roczna ilość stanowiąca iloczyn łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej w tej mikroinstalacji i deklarowanego przez producenta stopnia wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej.

5. Minister właściwy do spraw energii określa, w drodze rozporządzenia, w terminie 7 dni od rozpoczęcia kwartału cenę zakupu energii elektrycznej, o której mowa w ust. 3, wytworzonej w mikroinstalacji, o której mowa w ust. 1, obowiązującą w następnym kwartale.

6. Z zastrzeżeniem przepisu ust. 7, w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, określa się jedną cenę zakupu energii elektrycznej dla wytwórcy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lub w art. 19 ust. 1 i wytwórcy będącego przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

7. Minister właściwy do spraw energii może określić w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, inną cenę zakupu energii elektrycznej dla wytwórcy, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w art. 19 ust. 1 lub wytwórcy będącego przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, biorąc pod uwagę różnice w jednostkowym uśrednionym koszcie wytwarzania energii elektrycznej przez tych wytwórców w cyklu życia mikroinstalacji.

8. Cenę, o której mowa w ust. 5, oblicza się według wzoru:

$$LCOE = \frac{\sum_{t=0}^N \frac{[I_t + M_t]}{(1+r)^t}}{\sum_{t=0}^N \frac{E_t}{(1+r)^t}}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

LCOE – jednostkowy uśredniony koszt wytwarzania energii elektrycznej w cyklu życia mikroinstalacji, wyrażony w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 kWh,

I_t – nakłady inwestycyjne w roku t-tym, wyrażone w złotych,

M_t – wydatki eksploatacyjne i finansowe w roku t-tym, wyrażone w złotych,

E_t – produkcja energii w roku t-tym, wyrażona w kWh,

r – stopa dyskontowa, wyrażona w procentach.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, na potrzeby obliczenia ceny, o której mowa w ust. 5, wartość nakładów inwestycyjnych, wydatków eksploatacyjnych i finansowych oraz stopy dyskontowej określa się dla wytwórcy, o którym mowa odpowiednio w art. 4 ust. 1 pkt 1 lub w art. 19 ust. 1 pkt 1.

10. Minister właściwy do spraw energii publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Energii oraz na stronie internetowej Ministerstwa Energii aktualne dane dotyczące jednostkowego uśrednionego kosztu wytwarzania energii elektrycznej przez wytwórcę, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 lub 2 i w art. 19 ust. 1 pkt 1 lub 2 lub przez wytwórcę będącego przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w cyklu życia mikroinstalacji, o której mowa w ust. 1.

11. Podstawę do obliczenia danych, o których mowa w ust. 10, stanowią w szczególności informacje zamieszczone w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 6 ust. 4.

12. Sprzedawca zobowiązany dokonuje zakupu energii elektrycznej, o której mowa w ust. 3, po stałej cenie określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 obowiązujących na dzień powstania obowiązku zakupu.

13. Cena, o której mowa w ust. 12, obowiązuje przez cały okres, o którym mowa w ust. 3.

14. Cenę zakupu energii elektrycznej określoną w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 może uzyskać wytwórca, który nie korzysta z innej pomocy publicznej przeznaczonej na budowę, zakup, instalację, eksploatację lub modernizację mikroinstalacji, o której mowa w ust. 1, bez względu na datę i formę udzielenia tej pomocy.

15. Wytwórca, o którym mowa w ust. 14, składa sprzedawcy zobowiązanemu pisemne

oświadczenie o następującej treści:

„Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) oświadczam, że nie korzystałem, nie korzystam i nie będę korzystał z innej pomocy publicznej przeznaczonej na budowę, zakup, instalację, eksploatację lub modernizację mikroinstalacji, jeżeli wytworzona w tej mikroinstalacji i wprowadzona do sieci dystrybucyjnej energia elektryczna będzie sprzedawana sprzedawcy zobowiązanemu po cenie, o której mowa w art. 41a ust. 5 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2015 r. poz. 478, z późn. zm.), bez względu na datę i formę udzielenia tej pomocy oraz że deklarowany przez producenta stopień wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej tej mikroinstalacji wynosi ... kWh/kW/rok.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

16. Rozliczenie między wytwórcą energii elektrycznej, o którym mowa w ust. 1, a sprzedawcą zobowiązanym odbywa się na podstawie umowy sprzedaży energii elektrycznej, o której mowa w art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy - Prawo energetyczne. Rozliczenia tego dokonuje się na podstawie rzeczywistych wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych.

17. W przypadku gdy wytwórca, o którym mowa w ust. 1, jest zaliczony do grupy taryfowej w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 46 ust. 3 i 4 ustawy – Prawo energetyczne, w której liczba rozliczeniowych stref czasowych jest większa niż jeden, przy rozliczeniu, o którym mowa w ust. 15, uwzględnia się podział na strefy czasowe.

Art. 41b. 1. Sprzedawca zobowiązany jest odpowiedzialny za bilansowanie handlowe energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji.

2. Koszty bilansowania handlowego energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji pokrywa w całości sprzedawca zobowiązany.

3. Koszty uzasadnione bilansowania handlowego w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo energetyczne uwzględnia się w kalkulacji cen ustalanych w taryfach przedsiębiorstw pokrywających te koszty, przyjmując, że każda jednostka energii elektrycznej sprzedawana przez dane przedsiębiorstwo energetyczne odbiorcom końcowym jest w tej samej wysokości obciążona tymi kosztami.”; <<

Uzasadnienie:

Proponowany art. 41a ustawy o OZE ma na celu faktyczne wprowadzenie do ustawy o OZE systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych. W nawiązaniu do uwag poczynionych w stosunku art. 1 pkt 10 projektu z dnia 24 sierpnia 2014 r. proponuje się, co do zasady, całościowe uregulowanie zasad funkcjonowania systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych w nowo dodanym art.

41a ustawy o OZE. Proponuje się, aby, w ujęciu podmiotowym, ww. mechanizmem wsparcia zostali objęci scharakteryzowani powyżej wytwórcy, o których mowa w art. 4 ust. 1 lub w art. 19 ust. 1 ustawy o OZE, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, a także przedsiębiorcy w rozumieniu u.s.d.g. W ocenie projektodawcy takie rozwiązanie zagwarantuje najszerszą z możliwych partycypację społeczną w rynku energii. W aspekcie przedmiotowym system taryf gwarantowanych znajdowałby natomiast zastosowanie do mikroinstalacji, z której energia została wytworzona i wprowadzona do sieci dystrybucyjnej po raz pierwszy, co do zasady, po dniu wejścia w życie rozdziału 4 ustawy o OZE (proponuje się bowiem adekwatne przepisy przejściowe, na mocy których z tychże taryf mogliby skorzystać również wytwórcy, którzy nie skorzystali z pomocy publicznej o charakterze inwestycyjnym, a wprowadzili energię wytworzoną w mikroinstalacji do sieci po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2015 r.), przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 3 kW, a także większej niż 3 kW i nie większej niż 10 kW. W przedziale mocy do 3 kW system wsparcia w postaci taryf gwarantowanych obejmowałby mikroinstalacje funkcjonujące w oparciu o następujące technologie: energię promieniowania słonecznego, energię wiatru na lądzie oraz hydroenergię, natomiast w przypadku instalacji o mocy 3-10 kW, odpowiednio niższe, taryfy gwarantowane przysługiwałyby dodatkowo mikroinstalacjom wykorzystującym do wytworzenia energii elektrycznej biogaz rolniczy, biogaz pozyskany z oczyszczalni ścieków oraz biogaz pozyskany ze składowisk odpadów. Rozwiązania te są zgodne zarówno z aktualnym brzmieniem przepisów ustawy o OZE, jak i z treścią projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. Konkretnie stawki taryf gwarantowanych byłyby ustalane w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw energii. Początkowe stawki taryf zostały wpisane w niniejszych uwagach do rządowego projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. (zob. poniżej).

W nawiązaniu do wskazanych powyżej uwag, proponuje się, aby taryfy gwarantowane przysługiwały za całość energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej, przez okres kolejnych 15 lat, liczony od dnia, w którym energia wytworzona w mikroinstalacji została wprowadzona po raz pierwszy do sieci dystrybucyjnej. Podobnie jak ma to miejsce na gruncie projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r., proponuje się, aby sprzedawca zobowiązany w systemie wsparcia w postaci taryf gwarantowanych dokonywał zakupu energii elektrycznej wytworzonej w danej mikroinstalacji wyłącznie w ilości nie większej niż średnia roczna ilość stanowiąca iloczyn łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej w tej mikroinstalacji oraz stopnia wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej. Jak wskazano powyżej, podstawę do określenia konkretnego stopnia wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej danej mikroinstalacji miałyby stanowić informacje deklarowane przez producenta tejże mikroinstalacji. Sprzedawca zobowiązany pozyskiwałby natomiast informację w tym zakresie z oświadczenia składanego, pod rygorem odpowiedzialności karnej, przez konkretnego wytwórcę (zob. poniżej). Proponowane rozwiązanie uwzględnia zakładany, dynamiczny rozwój technologiczny w sektorze mikroinstalacji OZE oraz premiowałoby innowacyjne, bardziej efektywne instalacje.

Nadto proponuje się, aby konkretne stawki taryf gwarantowanych dla ww. mikroinstalacji, z podziałem na moc oraz technologię wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii, były określane tak, jak ma to miejsce na gruncie aktualnej treści przepisów ustawy o OZE,

tj. w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw energii. Proponuje się jednak, aby nowe stawki taryf gwarantowanych dla mikroinstalacji, które zaczną być objęte systemem wsparcia w kolejnych okresach, były określane przez ministra właściwego do spraw energii co kwartał, w terminie 7 dni od rozpoczęcia danego kwartału (w aktualnym stanie prawnym nie został wskazany okres, w którym minister ten byłby obowiązany do wydania rozporządzenia określającego nowe stawki taryf³⁰, natomiast wedle projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. stawki taryf miałyby być weryfikowane corocznie³¹). Uzasadnieniem takiego rozwiązania jest zakładany, szczególnie we wcześniejszych fazach funkcjonowania systemu, dynamiczny spadek kosztów wytwarzania energii elektrycznej w mikroinstalacjach. Należy także zauważyć, że w ustawie o OZE został przewidziany kwartalny system przekazywania danych przez wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji³² i to właśnie owe cokwartalne informacje powinny stanowić elementy stymulujące rozwój rynku.

W obecnym stanie prawnym podstawę prawną do wydania przez ministra właściwego do spraw energii adekwatnego rozporządzenia w przedmiocie nowych stawek taryf gwarantowanych stanowią, odpowiednio, przepisy art. 41 ust. 13 oraz 18 ustawy o OZE. Zgodnie z tymi przepisami, przy określaniu ww. stawek bierze się pod uwagę politykę energetyczną państwa oraz informacje zawarte w krajowym planie działania, a także tempo zmian techniczno-ekonomicznych w poszczególnych technologiach wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnych źródeł energii.³³ Wskazane przesłanki należy uznać za wysoce nieprecyzyjne i niemogące stanowić realnej podstawy do ekonomicznego uzasadnienia poszczególnych stawek taryf gwarantowanych, co stanowi realne ryzyko dla sektora mikrogeneracji energii elektrycznej z OZE oraz przyszłych inwestorów. Proponuje się zatem zastąpienie obecnego rozwiązania poprzez wpisanie do ustawy o OZE następującego wzoru na obliczanie tzw. jednostkowego uśrednionego kosztu wytwarzania energii elektrycznej w cyklu życia instalacji (LCOE), który stanowiłby podstawę do określenia poszczególnych stawek taryf gwarantowanych, wskazanych w ww. rozporządzeniu ministra właściwego do spraw energii:

$$LCOE = \frac{\sum_{t=0}^N \frac{[I_t + M_t]}{(1+r)^t}}{\sum_{t=0}^N \frac{E_t}{(1+r)^t}}$$

30 Por. art. 41 ust. 13 oraz 18 ustawy o OZE.

31 Por. proponowany art. 41 ust. 8a z projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r.

32 Zob. zwłaszcza art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy o OZE.

33 W projekcie z dnia 24 sierpnia 2014 r. dodana została jeszcze przesłanka uśrednionego kosztu wytwarzania energii elektrycznej w poszczególnych rodzajach mikroinstalacji, co należy ocenić jako krok w dobrym kierunku, jednak niewystarczający, zwłaszcza w kontekście pozostawienia w projekcie pozostałych wskazanych przesłanek. Por. proponowany art. 41 ust. 8a z projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r.

Poszczególne symbole w ww. wzorze oznaczają:

1. LCOE – jednostkowy uśredniony koszt wytwarzania energii elektrycznej w cyklu życia mikroinstalacji, wyrażony w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 kWh;
2. I_t – nakłady inwestycyjne w roku t-tym, wyrażone w złotych;
3. M_t – wydatki eksploatacyjne i finansowe w roku t-tym, wyrażone w złotych;
4. E_t – produkcja energii w roku t-tym, wyrażona w kWh;
5. r – stopa dyskontowa, wyrażona w procentach.

Warto w tym miejscu zasygnalizować, że polskie władze wprost przyznają, że wedle ich wiedzy – przynajmniej niektóre – stawki taryf gwarantowanych nie pokrywają LCOE.³⁴ Taka sytuacja stanowi wypaczenie idei taryf gwarantowanych, które nie mogą być łączone z pomocą o charakterze inwestycyjnym.

Następnie proponuje się aby minister właściwy do spraw energii był obowiązany do publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Energii oraz na stronie internetowej tego ministerstwa aktualnych danych dotyczących LCOE dla poszczególnych mikroinstalacji mających być objętych systemem wsparcia w postaci taryf gwarantowanych, z uwzględnieniem statusu prawnego poszczególnych wytwórców uprawnionych do skorzystania z tego mechanizmu wsparcia, tj. wytwórców, o których mowa w art. 4 ust. 1 i w art. 19 ust. 1 lub przez wytwórcę będącego przedsiębiorcą w rozumieniu u.s.d.g. Jednostkowy uśredniony koszt wytwarzania energii elektrycznej w cyklu życia danej mikroinstalacji różni się bowiem w stosunku do ww. wytwórców, zwłaszcza ze względu na różnice w kosztach kapitału lub odmienny sposób rozliczeń podatkowych. W celu uproszczenia funkcjonowania systemu wsparcia proponuje się jednak, aby w ww. rozporządzeniu ministra właściwego do spraw energii, dotyczącym nowych stawek taryf gwarantowanych, określana była, co do zasady, jedna cena zakupu energii elektrycznej dla wytwórcy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lub w art. 19 ust. 1 i wytwórcy będącego przedsiębiorcą w rozumieniu u.s.d.g.

Ze względu na szczególne cechy prosumentów, będących niewyspecjalizowanymi uczestnikami rynku energii elektrycznej, transparentność określania stawek poszczególnych taryf gwarantowanych powinna zostać zapewniona, na możliwie najwyższym poziomie, przez odpowiednie instytucje państwowe. W nawiązaniu do powyższego sugeruje się, aby minister właściwy do spraw energii publikował w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Energii oraz

³⁴ W dokumentacji przesłanej KE w ramach notyfikacji systemów wsparcia zawartych w ustawie o OZE stwierdzono bowiem, że (cyt.): „dla energii elektrycznej z wiatru na lądzie taryfy gwarantowane nie pokrywają LCOE. Ze względu na wysokie koszty inwestycyjne mikroinstalacji wiatrowych, władze polskie podjęły decyzję, aby oferować poziom wsparcia niepokrywający całości kosztów wytwarzania, oczekując spadku tych kosztów wraz z rozwojem technologii”. Zob. zał. nr 1 do dokumentacji notyfikacyjnej odnoszącej się do pomocy publicznej udzielanej na podstawie ustawy z dnia 20 lutego o odnawialnych źródłach energii, Warszawa, 16 listopada 2015 r., s. 16/45, pkt 61, lit. d.

na stronie internetowej tego ministerstwa odpowiedni kalkulator (w formie arkusza Excel), ukazujący faktyczne wartości LCOE dla poszczególnych mikroinstalacji, wraz ze źródłowymi (rynkowymi) danymi do dokonywania obliczeń, pozyskiwanymi zwłaszcza z cokuwartalnych sprawozdań OSD, zawierających zbiorcze informacje przekazane przez mikro-wytwórców i publikowanych Biuletynie Informacji Publicznej URE³⁵. Proponowane rozwiązanie ograniczy kontrowersje dotyczące nowych (niższych) stawek taryf gwarantowanych, a jednocześnie ułatwi potencjalnym wytwórcom podjęcie decyzji co do inwestycji albo odstąpienia od inwestycji w mikroinstalację. Warto podkreślić, że tego typu dobre praktyki mają już miejsce na oficjalnych stronach internetowych organów władzy państwowej.³⁶ Należy także zaznaczyć, że zarówno brak dostępu do przejrzystych danych służących do obliczenia LCOE, jak i proces obniżenia stawek taryf gwarantowanych, który następowałby w sposób nietransparentny, mogłyby skutkować różnego rodzaju wątpliwościami i napięciami społecznymi.

Mając na uwadze opisane powyżej różnice w zakresie LCOE dla poszczególnych inwestycji w mikroinstalację proponuje się, aby minister właściwy do spraw energii mógł w ww. rozporządzeniu określić odrębne stawki taryf gwarantowanych dla poszczególnych kategorii wytwórców. Jeżeli minister nie skorzystałby z kompetencji określonej w proponowanym art. 41a ust. 7 ustawy o OZE, na potrzeby obliczenia wspólnej dla wszystkich rodzajów wytwórców stawki taryfy gwarantowanej, wartości nakładów inwestycyjnych, wydatków eksploatacyjnych i finansowych oraz stopy dyskontowej określane byłyby dla (modelowego) wytwórcy będącego osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej w rozumieniu u.s.d.g., tj. podmiotu, który według szacunków najczęściej korzystałby z systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych³⁷. Ponadto, przyjęcie innego rozwiązania spowodowałoby, że inwestycja osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej w mikroinstalację nie zwróciłaby się w czasie trwania systemu wsparcia, tj. w okresie maksymalnie 15 lat. Należy przy tym podkreślić, że wprowadzenie do ustawy o OZE wzoru na obliczanie LCOE dla poszczególnych kategorii mikroinstalacji, z uwzględnieniem różnego statusu publiczno-prawnego poszczególnych wytwórców, ma skutkować możliwie najbardziej precyzyjnym skalkulowaniem niezbędnej do uzyskania przez danego wytwórcę wysokości pomocy publicznej, tak aby koszty inwestycji w mikroinstalację zwróciły się w okresie maksymalnie 15 lat, a nie aby dany wytwórca osiągnął z tego tytułu (nadmierne) zyski. Zatem, skutkiem wprowadzenia proponowanych zmian będzie zagwarantowanie niezbędnej pewności inwestycyjnej przyszłym mikro-wytwórcom oraz optymalizacja kosztów wsparcia po stronie państwa. Zagwarantować ma to również proponowany, ustawowy zakaz łączenia uzyskiwania pomocy operacyjnej w postaci taryfy gwarantowanej z innymi rodzajami pomocy publicznej (co do zasady o charakterze inwestycyjnym), bez względu na datę i formę jej udzielenia, o czym dany wytwórca (albo organ uprawniony do jego

35 Ponadto, dane te powinny obejmować informacje oraz dane źródłowe w zakresie średnich marż kredytów, w zależności od statusu prawnego danego inwestora, oraz informacje o zasadach rozliczeń podatkowych działalności w zakresie wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji przez poszczególnych mikro-wytwórców.

36 Tytułem przykładu, w styczniu 2016 r. na stronie internetowej Prezydenta RP umieszczono, możliwy do pobrania właśnie w formie arkusza Excel, kalkulator służący do przeliczania kredytów walutowych po „kursie sprawiedliwym”. Zob. <https://www.prezydent.pl/kancelaria/aktywnosc-ministrow/art,187,kredyty-walutowe-beda-przeliczane-po-tzw-kursie-sprawiedliwym.html> (odczyt z dnia 17 stycznia 2015 r.).

37 Największa ilość budynków w Polsce to budynki jednorodzinne. Zob. Krajowa Agencja Poszanowania Energii i inni, Strategia modernizacji budynków: mapa drogowa 2050, Kraków 2014, s. 13.

reprezentacji) zaświadczyłby – pod rygorem odpowiedzialności karnej – w oświadczeniu składanym, nie jak ma to miejsce na gruncie projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r., Prezesowi URE, ale sprzedawcy zobowiązanemu, który jest podmiotem normatywnie odpowiedzialnym za udzielanie pomocy publicznej wytwórcom energii elektrycznej w mikroinstalacji. Proponowane rozwiązanie uprościłoby mechanizm mający na celu wykluczenie występowania wśród prosumentów nadwsparcia, w porównaniu do powyżej scharakteryzowanych postanowień zawartych w przedmiotowym, rządowym projekcie. Ponadto proponuje się, aby w tym samym oświadczeniu wytwórca zaświadczał o deklarowanym przez producenta stopniu wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej tej mikroinstalacji.

Obliczona w ww. sposób stała cena ma przysługiwać danemu wytwórcy energii elektrycznej w mikroinstalacji przez cały okres wsparcia, tj. 15 lat. Podobnie jak ma to miejsce na gruncie aktualnego stanu prawnego, proponuje się, aby podmiotem obowiązującym do zakupu tejże energii był sprzedawca zobowiązany. Adekwatnie do postanowień projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. proponuje się, aby koszt zakupu energii elektrycznej po cenie określonej w taryfie gwarantowanej był rozliczany z opłaty OZE. Opłata OZE jest także źródłem finansowania kosztów wytwarzania energii elektrycznej z instalacji odnawialnego źródła energii, funkcjonujących w ramach systemu aukcyjnego.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 41 ust. 12 oraz 17 ustawy o OZE, jak również z ww. postanowieniami projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r., system wsparcia w postaci taryf gwarantowanych ma obejmować wyłącznie mikroinstalacje o sumarycznej mocy zainstalowanej 800 MW (w tym 300 MW w przypadku mikroinstalacji o mocy do 3 kW oraz 500 MW w przypadku mikroinstalacji o mocy do 10 kW). Mając zwłaszcza na uwadze ogromne zapóźnienie polskiego sektora prosumenckiego w porównaniu do innych Państw Członkowskich UE, ww., przyjęte w pierwotnym tekście ustawy o OZE limity w zakresie łącznej mocy mikroinstalacji, mogących uczestniczyć w przedmiotowym systemie wsparcia, są nieadekwatne i stanowią istotną barierę prawną, która mogłaby doprowadzić do zablokowania realnego rozwoju energetyki obywatelskiej w Polsce. Proponuje się zatem, aby z przewidzianego w niniejszej ustawie systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych (alternatywnie z systemem net-meteringu – zależałoby to od konkretnej decyzji inwestycyjnej danego wytwórcy) mógł skorzystać każdy wytwórca energii elektrycznej w mikroinstalacji.

Podobnie jak miało to miejsce w przypadku systemu wsparcia w postaci net-meteringu, proponuje się wprowadzenie do przedmiotowego art. 41a ustawy o OZE stosownego przepisu precyzującego, zgodnie z którym wytwórcy energii elektrycznej w mikroinstalacji mogą – jako odbiorcy energii – korzystać z tzw. taryf dwu- lub więcej strefowych. Pozostałe propozycje zawarte w przedstawionej propozycji brzmienia art. 41a ustawy o OZE mają charakter dostosowujący lub doprecyzowujący.

Jak już sygnalizowano powyżej, po art. 41a proponuje się dodanie w ustawie o OZE nowego art. 41b, który doprecyzowałby niejasne na gruncie aktualnego stanu prawnego kwestie związane z bilansowaniem handlowym energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji. Proponowane regulacje miałyby zastosowanie zarówno do mikroinstalacji funkcjonujących w systemie wsparcia w postaci net-meteringu, jak i w systemie wsparcia w postaci taryf gwarantowanych. Rozwiązania te

są zasadne i tożsame z treścią art. 41 ust. 9-9b ustawy o OZE, zaproponowaną w rządowym projekcie z dnia 24 sierpnia 2015 r.

VIII. Proponuje się skreślenie art. 1 pkt 12

Uzasadnienie:

W związku z zaproponowanymi powyżej w pkt VI oraz VII zmianami, w myśl których gwarantowana cena zakupu energii elektrycznej określana, zasadniczo, na podstawie proponowanego art. 41a ust. 5 ustawy o OZE, nie przysługuje w stosunku do energii wytworzonej w mikroinstalacji zmodernizowanej po dniu wejścia w życie rozdziału 4 ustawy o OZE, wskazane uregulowanie stało się bezprzedmiotowe.

IX. Proponuje się, aby art. 1 pkt 13 projektu otrzymał brzmienie:

>> 13) w art. 70 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) żądania przedstawienia dokumentów lub informacji mających znaczenie dla oceny wykonania obowiązków, o których mowa w art. 41 ust. 1, art. 41a ust. 12, art. 42 ust. 1, art. 44, art. 45, art. 48, art. 49 oraz w art. 52-55, lub”;

Uzasadnienie:

Proponowana zmiana ma charakter redakcyjny oraz dostosowujący w stosunku do zmian zaproponowanych powyżej (w zakresie skreślenia art. 39a-33b z projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. oraz dodania nowych przepisów dotyczących systemu wsparcia w postaci taryf gwarantowanych, określonych w proponowanym art. 41a ustawy o OZE).

X. Proponuje się, aby art. 1 pkt 14 projektu otrzymał brzmienie:

>> 14) w art. 93 ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W celu wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 41a ust. 12 oraz art. 92 ust. 1, 6, 7 i 9, sprzedawca zobowiązany jest obowiązywać do:”; <<

Uzasadnienie:

Zmiana ta polega na zastąpieniu w treści przedmiotowego przepisu art. 41 ust. 8b na art. 41a ust. 12 i stanowi konsekwencję zmian, o których mowa w pkt VI i VII niniejszych uwag.

XI. Proponuje się, aby art. 1 pkt 17 projektu otrzymał brzmienie:

>> 17) w art. 168:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) nie przestrzega obowiązku zakupu energii elektrycznej, o którym mowa w art. 41 ust. 1 lub 41a ust. 12;”;

b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a. nie przestrzega obowiązku, o którym mowa w art. 41b ust. 1 lub 2;”;

c) po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:

„będąc przedsiębiorstwem energetycznym świadczącym usługę przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się wytwarzaniem energii elektrycznej nie przekazuje płatnikowi opłaty OZE informacji niezbędnych do ustalenia wysokości opłaty OZE;”; <<

Uzasadnienie

Proponowane zmiany stanowią konsekwencje zmian, o których mowa w pkt VI oraz VII niniejszych uwag i mają na celu zabezpieczenie – za pomocą ustanowienia odpowiednich sankcji o charakterze administracyjnych kar pieniężnych – przestrzegania przez przedsiębiorstwa energetyczne

obowiązków w zakresie zakupu energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji po stałej cenie, określonej w danej stawce taryfy gwarantowanej, a także obowiązków związanych z bilansowaniem handlowym energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji. Do zasad stosowania tychże kar zastosowanie znajdują ogólne regulacje zawarte w ustawie o OZE, tj. art. 169 i nast.

XII. Proponuje się, aby art. 2 projektu otrzymał brzmienie:

>> Art. 2. 1. Od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. cena zakupu energii elektrycznej, o której mowa w art. 41a ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 wynosi odpowiednio:

1) w przypadku mikroinstalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 3 kW, wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej:

a) energię promieniowania słonecznego – 1,38 zł za 1 kWh,

b) energię wiatru na lądzie – 2,56 zł za 1 kWh,

c) hydroenergię – 0,75 zł za 1 kWh;

2) w przypadku mikroinstalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 3 kW i nie większej niż 10 kW, wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej:

a) biogaz rolniczy – 1,23 zł za 1 kWh,

b) biogaz pozyskany z oczyszczalni ścieków – 0,45 zł za 1 kWh,

c) biogaz pozyskany ze składowisk odpadów – 0,55 za 1 kWh,

d) energię promieniowania słonecznego – 1,17 zł za 1 kWh,

e) energię wiatru na lądzie – 1,85 zł za 1 kWh,

f) hydroenergię – 0,65 zł za 1 kWh.

2. Minister właściwy do spraw energii wyda po raz pierwszy rozporządzenie, o którym mowa w art. 41a ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, do dnia 24 grudnia 2016 r. <<

Uzasadnienie:

Proponowane zmiany w treści art. 2 projektu z dnia 24 sierpnia mają na celu określenie wyjściowych stawek taryf gwarantowanych, które obowiązywałyby od dnia wejścia w życie rozdziału 4 ustawy o OZE do końca 2016 r. Jak wskazano powyżej, w późniejszych okresach stawki taryf gwarantowanych dla poszczególnych przedziałów mocy oraz technologii byłyby, co kwartał,

aktualizowane na podstawie rozporządzenia ministra właściwego do spraw energii. Pierwsze takie rozporządzenie, zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 2 ust. 2 ustawy nowelizującej, miałyby zostać wydane najpóźniej na tydzień przed rozpoczęciem pierwszego kwartału 2017r., tj. do dnia 24 grudnia 2016 r.

Zgodnie z przyjętą powyżej metodologią, zarówno stawki taryf gwarantowanych uwzględnione w niniejszych uwagach, jak i stawki określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw energii, mają być ustalane na podstawie rzeczywistego uśrednionego kosztu wytwarzania energii elektrycznej w cyklu życia danej mikroinstalacji (LCOE). Jak już wspomniano, polskie władze wprost przyznają, że „dla energii elektrycznej z wiatru na lądzie taryfy gwarantowane nie pokrywają LCOE”.³⁸ Ponieważ uczestnictwa w systemie wsparcia w postaci taryf gwarantowanych nie można łączyć z pomocą o charakterze inwestycyjnym (przyznawaną zwłaszcza w formie dotacji), poszczególne stawki taryf gwarantowanych muszą odzwierciedlać rzeczywiste koszty wytwarzania energii elektrycznej. Ponadto, zarówno na gruncie aktualnego brzmienia art. 41 ust. 10 oraz 15, jak i w art. 2 ust. 1 w brzmieniu z projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. stawki taryf, przynajmniej dla najbardziej dostępnych na rynku technologii, są tożsame i wynoszą 75 gr. / kWh w przypadku mikroinstalacji o mocy do 3 kW wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, energię wiatru na lądzie, a także hydronegę oraz 65 gr. / kWh w mikroinstalacjach o mocy 3-10 kW funkcjonujących w oparciu o te same technologie.

Jak wykazano jednak w najnowszym opracowaniu Instytutu Energetyki Odnawialnej: „Analiza kosztów dla mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii, które będą otrzymywały wsparcie na podstawie przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii”³⁹, LCOE znacząco różni się, w zależności od rodzaju (tj. technologii) danej mikroinstalacji, a także statusu prawnego danego wytwórcy. Ww. analiza pokazuje, że wszystkie określone w ustawie o OZE stawki taryf są zaniżone i nie pokrywają LCOE.⁴⁰ W najczęściej występującej sytuacji, tj. w przypadku osoby fizycznej inwestującej w instalację fotowoltaiczną o mocy do 3 kW na potrzeby gospodarstwa domowego, określona w ustawie o OZE stawka taryfy gwarantowanej jest zbyt niska o ok. 85%⁴¹, a w przypadku adekwatnego wytwórcy inwestującego w mikroinstalację wiatrową – aż o ponad 240%⁴².

Wskazane w proponowanym brzmieniu art. 2 ust. 1 początkowe stawki taryf gwarantowanych przyjęto w oparciu o LCOE określone w analizie IEO dla wytwórcy będącego osobą fizyczną.⁴³ W analizie obliczono aktualne wartości LCOE dla pięciu (będących najbardziej popularnymi) rodzajów mikroinstalacji, tj. dla mikroinstalacji fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej do 3 kW oraz do 10 kW, dla mikroinstalacji wiatrowych o tej samej mocy, a także dla mikrobiogazowni rolniczych o mocy 3-10 kW. Dla pozostałych czterech rodzajów mikroinstalacji, które mają zostać objęte taryfami gwarantowanymi (tj. wykorzystujących hydroenergię oraz inne rodzaje biogazu aniżeli biogaz rolniczy) – ze względu na brak przeprowadzonych badań w tym zakresie – przyjęto stawki

38 Zob. ww. zał. nr 1 do dokumentacji notyfikacyjnej odnoszącej się do pomocy publicznej udzielanej na podstawie ustawy z dnia 20 lutego o odnawialnych źródłach energii, Warszawa, 16 listopada 2015 r., s. 16/45, pkt 61, lit. d.

39 Warszawa, październik 2015 (dalej jako: „analiza IEO”).

40 Zob. analiza IEO, tabela na s. 16.

41 Por. tamże.

42 Tamże.

43 Zob. tamże, s. 13.

taryf gwarantowanych, które znajdują się zarówno w obecnym brzmieniu ustawy o OZE, jak i w projekcie z dnia 24 sierpnia 2015 r. Należy jednak podkreślić, że stawki taryf gwarantowanych dla tychże mikroinstalacji również powinny zostać obliczone w oparciu o faktyczne wartości LCOE, zgodnie z metodologią przedstawioną w proponowanym w niniejszych uwagach art. 41a ustawy o OZE.

Zmiana treści art. 2 ust. 2, w stosunku do wersji tego przepisu z projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. jest konsekwencją zmian zaproponowanych powyżej, w pkt V-VIII niniejszych uwag.

XIII. Po art. 2 proponuje się dodanie art. 2a w brzmieniu:

>> Art. 2a. 1. W przypadku gdy:

1) energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie rozdziału 4 ustawy zmienianej w art. 1, ale po dniu 31 grudnia 2015 r.; oraz

2) wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii nie korzystał i nie korzysta z innej pomocy publicznej przeznaczonej na budowę, zakup, instalację, eksploatację lub modernizację mikroinstalacji, bez względu na datę i formę jej udzielenia

– sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, jest obowiązany do zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej przez wytwórcę, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lub w art. 19 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, albo wytwórcy będącego przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, na zasadach określonych w art. 41a ustawy zmienianej w art. 1.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, trwa od dnia następującego po dniu otrzymania przez sprzedawcę zobowiązanego oświadczenia, o którym mowa w art. 41a ust. 15 ustawy zmienianej w art. 1.

3. Sprzedawca zobowiązany ma obowiązek zakupu całości oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji, o której mowa w ust. 1, przez okres kolejnych 15 lat, pomniejszony o okres od dnia, w którym energia elektryczna w tej mikroinstalacji została po raz pierwszy wytworzona i wprowadzona do sieci dystrybucyjnej do dnia otrzymania przez sprzedawcę zobowiązanego oświadczenia, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, cena, o której mowa w art. 41a ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, wynosi równowartość ceny określonej w art. 2 ust. 1. <<

Uzasadnienie:

Proponowany, dodany do projektu z dnia 24 sierpnia 2015 r. art. 2a zawiera propozycję mechanizmu przejściowego, na mocy którego systemem wsparcia w postaci taryf gwarantowanych mogliby zostać również objęci mikro-wytwórcy, którzy wytworzyli i wprowadzili do sieci energię elektryczną wytworzoną w mikroinstalacji po raz pierwszy w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2016 r. (zob. poniżej, pkt XIV), którzy zostali objęci net-meteringiem i jednocześnie nie skorzystali z innej formy pomocy publicznej (o charakterze inwestycyjnym). Taka – absolutnie zasadna – propozycja została kilkakrotnie wyrażona w Sejmie przez przedstawiciela wnioskodawców projektu grudniowej nowelizacji ustawy o OZE⁴⁴, przesuwałej wejście w życie nowych systemów wsparcia o pół roku, tj. do dnia 1 lipca 2016 r.⁴⁵

Zgodnie z proponowanym brzmieniem odpowiednich przepisów przejściowych, ww. wytwórcy zostaliby objęci systemem wsparcia w postaci taryf gwarantowanych, określonym w nowo dodanym art. 41a ustawy o OZE. Warunkiem rozpoczęcia korzystania ze wsparcia w postaci taryf gwarantowanych byłoby złożenie sprzedawcy zobowiązanemu oświadczenia w przedmiocie niekorzystania z innej pomocy publicznej, o którym to oświadczeniu mowa w proponowanym art. 41a ust. 15 ustawy o OZE. Proponuje się, aby danemu wytwórcy – od dnia następującego po dniu otrzymania przez sprzedawcę zobowiązanego przedmiotowego oświadczenia – przysługiwała stawka taryfy gwarantowanej określona w art. 2 ust. 1 projektu ustawy nowelizującej, w brzmieniu określonym w niniejszych uwagach. Ponadto proponuje się, aby czas trwania wsparcia w postaci taryfy gwarantowanej wynosił 15 lat, pomniejszone o okres, w którym dany wytwórca korzystał z net-meteringu (minimalnie zatem okres ten wynosiłby 14 lat i 6 miesięcy).

XIV. Proponuje się, aby art. 6 otrzymał brzmienie:

>> „Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r.” <<

Uzasadnienie:

Już w 2020 r. udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w Polsce musi wynieść, co najmniej, 15%.⁴⁶ Odpowiedni udział w sektorze elektroenergetycznym, zgodnie z

44 Zob. np. zapis przebiegu posiedzenia sejmowej Komisji ds. Energii i Skarbu Państwa z dnia 21 grudnia 2015 r., dostępny pod adresem: <http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/biuletyn.xsp?sknrn=ESK-4> (odczyt z dnia 16 stycznia 2016 r.).

45 Ustawa o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz ustawy – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2015 r. poz. 2365).

46 Por. art. 3 ust. 1 w zw. z zał. 1 lit. A dyrektywy OZE.

założeniami polskich władz, wynosi natomiast ponad 19%.⁴⁷ Mikroinstalacje funkcjonujące w systemie taryf gwarantowanych współpracują z krajowym systemem elektroenergetycznym, a tego typu inwestycje są, z technicznego punktu widzenia, najłatwiejsze i najszybsze do przeprowadzenia. Mając na uwadze powyższe, propozycje zawarte w projekcie, z uwzględnieniem poprawek zawartych w niniejszych uwagach, powinny wejść w życie w najbliższym możliwym terminie, tj. w dniu 1 lipca 2016 r., kiedy to zacznie być pobierana opłata OZE.

47 Por. Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, Warszawa 2010, tab. 3 na s. 21.